

קרן הפנסיה עתודות

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר, 2010

קרן הפנסיה עתודות

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2010

תוכן העניינים

דף

2	דוח רואה החשבון המבקר
3	מאזנים
4	דוחות הכנסות והוצאות
5	דוחות על התנועה בהתחייבויות הפנסיוניות של קרן הפנסיה
6-28	באורים לדוחות הכספיים

דוח רואה החשבון המבקר

לעמיתים של קרן הפנסיה עתודות

ביקרנו את המאזנים המצורפים של קרן הפנסיה עתודות (להלן - הקרן) לימים 31 בדצמבר, 2010 ו-2009, את דוחות ההכנסות וההוצאות ואת דוחות התנועה בהתחייבויות הפנסיוניות בקרן הפנסיה לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דיעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התש"ל"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של בטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הקרן לימים 31 בדצמבר, 2010 ו-2009 ואת תוצאות פעולותיה והתנועה בקרן הפנסיה לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ובהתאם למתכונת הדיווח שנקבעה בחוזרי פנסיה 3-2006, 7-2007 ו-2-2010.

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 2 ו' לדוחות הכספיים, בדבר התאמה בדרך של הצגה מחדש (Restatement) של הדוחות הכספיים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2009 על מנת לשקף בהם למפרע את השפעת תיקון יתרת העודף האקטוארי הכולל.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
24 במרס, 2011

באור	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר	
	2009	2010	
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
רכוש שוטף			
מזומנים ושווי מזומנים	123,701	130,603	5
חייבים ויתרות חובה	357	154	6
סיוע ממשלתי ישיר	41,881	53,385	7
סך הכל רכוש שוטף	165,939	184,142	
השקעות			
ניירות ערך שאינם סחירים	2,904,508	3,002,327	8
ניירות ערך סחירים	1,771,232	2,210,457	9
פקדונות והלוואות	68,151	233,684	10
סך הכל השקעות	4,743,891	5,446,468	
סך הכל נכסים	4,909,830	5,630,610	3,4
התחייבויות			
זכאים ויתרות זכות	3,751	3,363	11
התחייבויות פנסיוניות			12
זכויות שנצברו:			
לפנסיונרים	854,085	1,189,507	
למבוטחים פעילים	3,721,011	4,498,623	
למבוטחים לא פעילים	925,718	1,413,627	
	5,500,814	7,101,757	
זכויות שייצברו בעתיד:			
התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד ובגין הוצאות ניהול בניכוי:	2,530,036	3,063,720	
ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד	(1,967,378)	(2,193,766)	
ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד"			
שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן	(*) (159,475)	(353,730)	13
סיוע ממשלתי ישיר:	403,183	516,224	
ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע	5,903,997	7,617,981	
הממשלתי הישיר לקרן	(*) (1,352,039)	(1,614,916)	13
עודף (גירעון) אקטוארי	4,551,958	6,003,065	
סך הכל התחייבויות פנסיוניות	4,906,079	5,627,247	
	4,909,830	5,630,610	

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

(* הוצג מחדש, ראה באור 2).

24 במרס, 2011

תאריך אישור הדוחות הכספיים

אילן ברקת
סמנכ"ל כספים

צביקה קידר
מנהל כללי

דורון סט
יו"ר הדירקטוריון

2009	2010		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	באור	
1,728	1,383		הכנסות
			ממזומנים ושווי מזומנים
		14	מהשקעות:
440,578	261,839		בניירות ערך שאינם סחירים
351,066	224,782		בניירות ערך סחירים
10,074	18,839		בפקדונות והלוואות
801,718	505,460		
5	122		הכנסת אחרות
803,451	506,965		סך הכל הכנסות
41,881	53,385		סיוע כספי מהאוצר בגין השנה הנוכחית
845,332	560,350		סך הכל הכנסות
			הוצאות
23,155	29,703	16	דמי ניהול לחברה המנהלת
822,177	530,647		עודף הכנסות מועבר לדוח התנועה בקרן הפנסיה

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

2009	2010	באור
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
3,901,599	4,906,079	יתרת הקרן לתחילת השנה
		תוספות לקרן
270,013	294,542	דמי גמולים ממעסיקים, מעובדים ומעצמאיים
822,177	530,647	עודף הכנסות מועבר מדוח הכנסות והוצאות
1,092,190	825,189	סך הכל תוספות לקרן
		בניכוי תשלומים לעמיתים ולאחרים
78,370	94,348	תשלומי פנסיה לעמיתים
9,340	9,673	פדיונות
87,710	104,021	סך הכל התשלומים לעמיתים
4,906,079	5,627,247	יתרת הקרן לסוף השנה

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1: - כללי

א. הגדרות

דוחות הכספיים:

- הקרן, עתודות - קרון הפנסיה עתודות.
  - החברה המנהלת - עתודות קרון פנסיה לשכירים ולעצמאיים בע"מ.
  - עמיתים ותיקים - עמיתים שהצטרפו לקרון עד ליום 31 דצמבר, 1994.
  - עמיתי תקופת הביניים - עמיתים שהצטרפו לקרון בתקופה ינואר – מרס 1995.
  - מדד - מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
  - צדדים קשורים - כהגדרתם בגילוי דעת 29 של לשכת רואי חשבון בישראל.
  - בעלי עניין - כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.
  - אגף שוק ההון - אגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
  - הממונה - הממונה על אגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
  - תקנות מס הכנסה - תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.
  - קרנות חדשות - מיטבית - עתודות כללית משלימה.
  - מיטבית - עתודות קרון פנסיה בהתאמה אישית.
- ב. לקרון רישיון לעסוק בביטוח פנסיה.
- ג. הקרון הינה קרון סגורה ונכללים בה עמיתים שהצטרפו לקרון עד 31 בדצמבר, 1994. לגבי עמיתים שהצטרפו בתקופה ינואר עד מרץ, 1995 ראה באור ו' להלן.
- ד. הקרון מפעילה שלוש תוכניות פנסיוניות: פנסיה מקיפה, פנסיה מקיפה לעמית חבר בקבוצה ופנסית זיקנה. דמי הפנסיה נקבעים על יסוד תקופת החברות בקרון וההפקדות בגינן וכן על-פי הסכמי רציפות, הכל כמפורט בתקנות הקרון. הפנסיה משולמת לעמית בהגיעו לגיל הזכאות ולשאייריו הזכאים על-פי תקנות הקרון.
- הקרן מנוהלת כקרון מאוזנת. ההתחייבות האקטוארית מחושבת על בסיס אישי וכל עודף (גרעון) אקטוארי מחולק בין עמיתי הקרון על ידי התאמת זכויותיהם [ראה באור 2(ג)3 להלן].
- כספי הקרון מושקעים לפי הכללים שנקבעו בתקנות מס הכנסה.
- ה. הקרון נוהלה עד ליום 1 בינואר, 2007 ע"י שבח ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - "שבח"). על-פי תנאי היתר השליטה מיום 16 בינואר, 2006 שניתן לביטוח חקלאי וכלל ביטוח, עמד ההיתר בתוקף עד למועד בו יבוטל רישיון המבטח של שבח או של החברה המנהלת. לאור זאת ולאור התחייבותן המשותפת של בעלות השליטה (ביטוח חקלאי וכלל ביטוח) ושל שבח והחברה המנהלת ננקט הליך רה-אורגניזציה בשבח ובחברה המנהלת. בהתאם לנוהל שנקבע על-ידי אגף שוק ההון:
- "נוהל הגשת בקשה להפיכת קופת גמל המאוגדת כתאגיד להיות מנוהלת בנאמנות בידי חברה מנהלת".
- על פי הליך הרה-אורגניזציה, החל מיום ה-1 בינואר, 2007 החברה המנהלת של קרון פנסיה עתודות היא עתודות קרון פנסיה לשכירים ולעצמאיים בע"מ וכל התחייבויותיה של שבח הוסבו לחברה המנהלת, כאשר במהלך 2008 חדלה שבח מלהיות חברה מנהלת של הקרון לאחר פירוקה.
- ו. קיימת הפרדה מלאה בין החברה המנהלת ונכסיה לבין קרון הפנסיה ונכסיה.

באור 1: - כללי (המשך)

ז. פסק דין בענין עמיתי תקופת הביניים:

ביום 22 בדצמבר, 1999 ניתן בבית המשפט העליון בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק (בג"ץ) פסק דין בעתירות שהוגשו כנגד ממשלת ישראל, שר האוצר והממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר.

פסק הדין קובע כי עמיתים שהצטרפו לקרנות הפנסיה בשלושת החודשים הראשונים של 1995 (להלן - תקופת הביניים) ואשר הוראות אגף שוק ההון קבעו כי ישתייכו לקרנות פנסיה חדשות, יורשו להשאר כעמיתים בקרנות הפנסיה אליהן הצטרפו (דהיינו הקרנות הותיקות) בתנאים שחלו עליהם שעה שהצטרפו לקרן. דמי הגמולים של עמיתים אלה יכללו בקרן הותיקה, אולם הקרן הותיקה לא תורשה לרכוש עבור עמיתים שהצטרפו בתקופת הביניים אגרות חוב ישנות (מסוג "מירוץ" הנושאות ריבית של 5.5% לשנה) אלא רק אגרות חוב חדשות (מסוג "ערד" הנושאות ריבית של 4.8% לשנה). דמי הניהול בגין דמי הגמולים המתקבלים מעמיתי תקופת הביניים, הותאמו לאחר פסיקת בג"ץ.

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית

א. כללי החשבונאות

הדוחות הכספיים ערוכים לפי כללי החשבונאות והדיווח, אשר נקבעו בהתאם להוראות הממונה, לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן-התקנות) ובהתאם למתכונת הדיווח שנקבעה בחוזרי פנסיה 2006-3-3, 2007-3-7 ו-2010-3-2.

נכסי הקרן משוערכים לפי תקנות מס הכנסה שהוחלפו בחודש מרס, 2009 בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים קופות גמל - חישוב שווי נכסים 2009- התשס"ט, כתוצאה מההחלפה לא חל שינוי בכללי השיערוך הנוגעים לקרנות פנסיה. כללי שיערוך אלה עומדים בכללי המדידה המקובלים על פי תקני חשבונאות בינלאומיים (IFRS).

ב. בסיס הדיווח של הדוחות הכספיים

1. הקרן ערכה את דוחותיה הכספיים בעבר על בסיס העלות ההיסטורית המותאמת למדד המחירים לצרכן. הסכומים המותאמים, כאמור, שנכללו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2003 שימשו נקודת מוצא לדיווח הכספי הנומינלי החל מיום 1 בינואר, 2004. תוספות שבוצעו לאחר מועד המעבר נכללו בערכים נומינליים.

2. בהתאם לתקן חשבונאות מספר 12 בדבר "הפסקת ההתאמה של דוחות כספיים" הופסקה ההתאמה של הדוחות הכספיים לאינפלציה ביום 31 בדצמבר, 2003. הממונה החיל את הוראות התקן האמור, על קרנות הפנסיה והחל מאותו מועד הקרן החלה לדווח בסכומים מדווחים.

3. להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר של ארה"ב:

ליום	שער החליפין היציג של הדולר	המדד הידוע חודש דצמבר
	בש"ח	(*בנקודות)
31.12.2010	3.55	113.09
31.12.2009	3.78	110.57
31.12.2008	3.80	106.50
שיעורי השינוי בשנת	%	%
2010	(5.99)	2.28
2009	(0.71)	3.82
2008	(1.14)	4.51

(* המדד לפי בסיס ממוצע 2006 = 100.)

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ג. הערכת נכסים והתחייבויות
1. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים נחשבות השקעות שנילותן גבוהה הכוללות, בין היתר, פקדונות לזמן קצר שהופקדו בבנקים ובבתי השקעות והתקופה עד למועד מימושם בעת ההשקעה בהם לא עלתה על חודש ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

2. השקעות נכללו כדלקמן:

א. אגרות חוב מיועדות מסוג מירון ומסוג ערד, אגרות חוב אחרות בלתי סחירות, הלוואות ופקדונות בבנקים - חלקם משוערכים על פי שווי הוגן המחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים, כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי הסיכון השונים וחלקם משוערכים על פי ציטוטי שערים על ידי החברה הנ"ל.

ב. ניירות ערך סחירים בארץ - לפי שווי בבורסה ליום המאזן.

ניירות ערך סחירים בחו"ל - לפי שער בבורסה ליום המאזן (לפי שער הקובע שנקבע לנייר הערך ביום המסחר האחרון בשנת החשבון שנתקיים בבורסה בחו"ל או בשוק מוסדר בו הוא נסחר) ולפי שערי החליפין היציגים לתאריך המאזן.

ג. קרנות הון סיכון וקרנות השקעה בלתי סחירות - לפי שווי הוגן של ההשקעות על בסיס הדיווח שהתקבל לאחרונה לפני תאריך המאזן ממנהלי קרנות הון הסיכון.

ד. חוזים עתידיים משוערכים על פי הנוסחא שנקבעה על ידי אגף שוק ההון שלוקח בחשבון, בין היתר, את שיעורי הריבית האפקטיבית להיוון ואת זמן הנותר עד פקיעת החוזה בשינויים המתאימים.

ה. אופציות לא סחירות - לפי שווי הוגן שחושב באמצעות מודל שנקבע על ידי הממונה.

ו. מוצרים מובנים - לפי שער יום המאזן מאת החברה המצטטת.

3. התחייבויות פנסיוניות:

א. ההתחייבות הפנסיונית מבטאת את אומדן הערך הנוכחי של התחייבויות הקרבן למבוטחים פעילים, למבוטחים לא פעילים ולפנסיונרים, כפי שחושבה על-ידי אקטוארית הקרבן הגב' דפנה קאופמן.

ב. חישוב ההתחייבויות נעשה על-פי הוראות הדיווח האקטוארי שמפרסם אגף שוק ההון:

במסגרת הוראות אלה נקבעה מערכת הנחות חדשה אשר חלה על המאזנים האקטואריים החל מיום 31 בדצמבר, 1999. מערכת הנחות משקפת שיפורים בתוחלת החיים, התאמת נתונים דמוגרפיים לנתוני קרנות הפנסיה ושילוב שיעורי עזיבה במינון שמרני בלוחות הגריעה. החישוב נערך על-פי שיעור ריבית של 5.5% - 5% לשנה לעמיתים שהצטרפו עד 31 בדצמבר, 1994, ו- 4.60% לשנה לעמיתים שהצטרפו בתקופת הביניים.

בתאריך 22 באפריל, 2002, פרסם אגף שוק ההון הוראות לעדכון תקנוני קרנות הפנסיה, כדי ליישם את הנחת הירידה העתידית בשיעור התמותה. ההוראות מתייחסות למנות הפנסיה שיוקנו לעמיתים החל מיום 1 בנובמבר, 2002.

בהתאם להוראות הנ"ל, נערכו שינויים בתקנון הקרבן. הדוחות האקטואריים החל מיום 31 בדצמבר, 2003, נערכו על-פי בסיס אקטוארי מעודכן בהתאם להוראות הנ"ל.

הנתונים נגזרו מתוך הדוח האקטוארי. יש לראות בדוח האקטוארי השלמה הכרחית לנתוני הדוחות הכספיים.

באור 2: - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ד. שיטת רישום דמי גמולים ותשלומים לגמלאים ושאיירים ואחרים

דמי הגמולים והתשלומים לגמלאים, שאירים ואחרים, נרשמים לפי חודש הגביה והתשלום בפועל. דמי ניהול מניכוי הקרן נרשמים בתום החודש בגינו הם שולמו.

ה. שימוש באומדנים בעריכת הדוחות הכספיים

בעריכת הדוחות הכספיים, בהתאם לכללים שנקבעו על-ידי אגף שוק ההון ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, נדרשה ההנהלה להשתמש באומדנים ובהערכות המשפיעים על הנתונים המדווחים של נכסים והתחייבויות, ועל הנתונים בדבר נכסים מותנים והתחייבויות תלויות שניתן להם גילוי בדוחות הכספיים וכן על נתוני הכנסות והוצאות בתקופת הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה.

ו. הצגה מחדש

קרן הפנסיה תיאמה בדרך של הצגה מחדש את דוחותיה הכספיים ליום 31 בדצמבר 2009, כתוצאה מטעות שהתגלתה בבקרה שערך אקטואר הקרן במודל לחישוב העודף או הגירעון אקטוארי אשר מוצג על בסיס הקווים המנחים של חוזר אוצר 3-3-2006 אשר בגינה לא נלקחו בחשבון הסיוע והסבסוד הנדרשים ולפיכך נרשם עודף אקטוארי נמוך מהנדרש. כפועל יוצא הצגת סך הנכסים הכולל נכסים צבורים, דמי גמולים עתידיים, סיוע ישיר עתידי וסבסוד עתידי היו נמוכים ממה שהיו צריכים להיות אילולא הטעות. בעקבות הטעות נדרש תיקון ביתרת העודף האקטוארי הכולל בסך 351,776 אלפי ש"ח. להצגה מחדש לא הייתה השפעה על דוחות הכנסות והוצאות, על דוחות תנועה בהתחייבויות הפנסיוניות ועל הזכויות הצבורות של עמיתי הקרן בקרן הפנסיה אלא על הצגת נתונים בדוח האקטוארי המתאימים לזכויות בעתיד.

להלן השפעת השינויים על הסעיפים הרלוונטיים:

כמוצג בדוחות	כפי שדווח בעבר	השינוי	כספיים אלה
באלפי ש"ח	באלפי ש"ח	באלפי ש"ח	באלפי ש"ח
ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג ערד שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן	(186,454)	26,979	(159,475)
ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן	(973,284)	(378,755)	(1,352,039)
עודף אקטוארי	2,345	351,776	354,121
סך הכל התחייבויות פיננסיות	4,906,079	-	4,906,079

באור 3: - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים

א. נכסים לפי קבוצות עמיתים

		עמיתי תקופת	
סך הכל	עמיתים ותיקים	הביניים	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
<u>ליום 31 בדצמבר 2010</u>			
130,603	114,385	16,218	מזומנים ושווי מזומנים
154	154	-	חייבים ויתרות חובה
53,385	50,322	3,063	סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית
3,002,327	2,674,917	327,410	ניירות ערך שאינם סחירים
2,210,457	1,874,387	336,070	ניירות ערך סחירים
233,684	209,323	24,361	פקדונות והלוואות
5,630,610	4,923,488	707,122	סך הכל נכסים
-	(7,861)	7,861	יתרה בין סוגי ההתחייבויות
5,630,610	4,915,627	714,983	
(3,363)	(2,930)	(433)	התחייבויות אחרות
5,627,247	4,912,697	714,550	
<u>ליום 31 בדצמבר 2009</u>			
123,701	83,144	40,557	מזומנים ושווי מזומנים
357	357	-	חייבים ויתרות חובה
41,881	39,532	2,349	סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית
2,904,508	2,601,615	302,893	ניירות ערך שאינם סחירים
1,771,232	1,522,804	248,428	ניירות ערך סחירים
68,151	56,409	11,742	פקדונות
4,909,830	4,303,861	605,969	סך הכל נכסים
-	(792)	792	יתרה בין סוגי ההתחייבויות
4,909,830	4,303,069	606,761	
(3,751)	(3,012)	(739)	התחייבויות אחרות
4,906,079	4,300,057	606,022	

באור 3: - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים	
			ליום 31 בדצמבר 2010
			זכויות שנצברו:
1,189,507	1,090,036	99,471	לפנסיונרים
4,498,623	3,917,476	581,147	למבוטחים פעילים
1,413,627	1,247,344	166,283	למבוטחים לא פעילים
7,101,757	6,254,856	846,901	
			זכויות שייצברו בעתיד:
3,063,720	2,544,253	519,467	התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד בניכוי:
			ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל
(2,193,766)	(1,772,093)	(421,673)	בקרן בעתיד
			ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות
(353,730)	(283,435)	(70,295)	מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן
			סיוע ממשלתי ישיר:
(1,614,916)	(1,503,515)	(111,401)	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות
			מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
(375,818)	(327,369)	(48,449)	עודף אקטוארי
5,627,247	4,912,697	714,550	סך-הכל התחייבויות פנסיוניות
3,363	2,930	433	התחייבויות אחרות
5,630,610	4,915,627	714,983	

באור 3: - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים *

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים	
			<u>ליום 31 בדצמבר 2009</u>
			זכויות שנצברו:
854,085	800,669	53,416	לפנסיונרים
3,721,011	3,265,704	455,307	למבוטחים פעילים
925,718	808,229	117,489	למבוטחים לא פעילים
5,500,814	4,874,602	626,212	
			זכויות שייצברו בעתיד:
2,530,036	2,131,916	398,120	התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד בניכוי:
(1,967,378)	(1,614,895)	(352,483)	ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
			ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד"
(*) (159,475)	(127,198)	(32,277)	שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן
			סיוע ממשלתי ישיר:
(*) (1,352,039)	(1,263,966)	(88,073)	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
(*) 354,121	299,598	54,523	גירעון אקטוארי
4,906,079	4,300,057	606,022	סך-הכל התחייבויות פנסיוניות
3,751	3,012	739	התחייבויות אחרות
<u>4,909,830</u>	<u>4,303,069</u>	<u>606,761</u>	

(* הוצג מחדש, ראה באור 2ו).

באור 4: - נכסים לפי בסיס הצמדה

סך הכל	בהצמדה למט"ח	בהצמדה למדד	ללא הצמדה	
אלפי ש"ח				
<u>31 בדצמבר 2010</u>				
130,603	14,405	-	116,198	מזומנים ושווי מזומנים
154	-	-	154	חייבים ויתרות חובה
53,385	-	-	53,385	סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית
3,002,327	63,465	2,913,565	25,297	ניירות ערך שאינם סחירים
2,210,457	158,567	1,674,101	377,789	ניירות ערך סחירים
233,684	-	233,684	-	פקדונות והלוואות
<u>5,630,610</u>	<u>236,437</u>	<u>4,821,350</u>	<u>572,823</u>	סך הכל נכסים
<u>31 בדצמבר 2009</u>				
123,701	4,824	-	118,877	מזומנים ושווי מזומנים
357	-	-	357	חייבים ויתרות חובה
41,881	-	-	41,881	סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית
2,904,508	46,887	2,835,859	21,762	ניירות ערך שאינם סחירים
1,771,232	153,546	1,031,015	586,671	ניירות ערך סחירים
68,151	-	68,151	-	פקדונות
<u>4,909,830</u>	<u>205,257</u>	<u>3,935,025</u>	<u>769,548</u>	סך הכל נכסים

באור 5: - מזומנים ושווי מזומנים

ליום 31 בדצמבר 2009			ליום 31 בדצמבר 2010			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי	ההרכב
		תקופת הביניים			תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
						מזומנים ושווי מזומנים
						בשקלים
100,754	68,858	31,896	102,241	93,521	8,720	עו"ש בבנקים
18,113	10,585	7,528	13,957	8,687	5,270	פקדונות במוסד כספי
118,867	79,443	39,424	116,198	102,208	13,990	
						מזומנים ושווי מזומנים
						במט"ח
4,834	3,700	1,134	14,405	12,178	2,227	סך הכל מזומנים ושווי
<u>123,701</u>	<u>83,143</u>	<u>40,558</u>	<u>130,603</u>	<u>114,386</u>	<u>16,217</u>	מזומנים

באור 6: - חייבים ויתרות חובה

ההרכב

ליום 31 בדצמבר 2009			ליום 31 בדצמבר 2010			
סך הכל	עמיתים	עמיתי	סך הכל	עמיתים	עמיתי	
	ותיקים	תקופת הביניים		ותיקים	תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
357	357	-	154	154	-	מס הכנסה
357	357	-	154	154	-	סך הכל חייבים ויתרות חובה

באור 7: - סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית

במכתב הממונה מיום 11 בדצמבר, 2003 לקרנות הפנסיה הוותיקות המאוזנות שתוקן ביום 20 באוקטובר, 2004, הודיע הממונה כי יתן סיוע כספי, בגין כל שנת כספים, החל משנת הכספים 2004 ואילך, שיהיה שווה לצירופם של כל אלה:

א. בגין נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתים שאינם עמיתי תקופת הביניים:

1. סכום השווה למכפלת שוויים המשוערך של נכסי הקרן שאינם אגרות חוב מסוג "מירון" או "ערד", בשנת כספים מסוימת, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין 4%.

2. סכום השווה למכפלת שוויים המשוערך של נכסי הקרן שהם אגרות חוב מסוג "ערד", בשנת כספים מסוימת, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "מירון" לבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" המוחזקות בידי הקרן.

ב. בגין נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתי תקופת הביניים:

1. סכום השווה למכפלת שוויים המשוערך של נכסי הקרן שהם אגרות חוב מסוג "ערד" שהונפקו ביום 1 בינואר, 2004 או לאחריו, כאמור באותם דוחות כספיים, בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו לפני היום כאמור לבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו ביום האמור או לאחריו.

2. סכום השווה למכפלת שוויים המשוערך של נכסי הקרן שאינם אגרות חוב מסוג "ערד", כאמור באותם דוחות כספיים בשיעור שנתי השווה להפרש שבין התשואה הריאלית השנתית האפקטיבית על אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" שהונפקו לפני ה- 1 בינואר, 2004, ובשיעור השווה להפרש שבין 70% לבין השיעור שמהוות אגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" מתוך נכסי הקרן העומדים כנגד התחייבויות הקרן לעמיתי תקופת הביניים.

סכום הסיוע המחושב המגיע לקרן לשנת 2010 הינו 53,385 אלפי ש"ח (לשנת 2009 – 41,881 אלפי ש"ח). סכום הסיוע אמור להתקבל בקרן בשנת 2011.

באור 8: - ניירות ערך שאינם סחירים

א. ההרכב

ליום 31 בדצמבר 2009			ליום 31 בדצמבר 2010			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
1,941,394	1,742,524	198,870	1,863,464	1,657,137	206,327	אגרות חוב ממשלתיות (ראה ב' להלן)
896,946	798,714	98,232	1,042,861	928,385	114,476	אגרות חוב אחרות ושטרי הון (ראה ב' להלן)
2,838,340	2,541,238	297,102	2,906,325	2,585,522	320,803	
66,168	60,377	5,791	96,002	89,395	6,607	מניות וניירות ערך אחרים (ראה ג' להלן)
<u>2,904,508</u>	<u>2,601,615</u>	<u>302,893</u>	<u>3,002,327</u>	<u>2,674,917</u>	<u>327,410</u>	

ב. אגרום חוב שאינן סחירות

1. התפלגות לפי מועדי הפדיון שלאחר תאריך המאזן

ליום 31 בדצמבר 2009			ליום 31 בדצמבר 2010			
סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	סך הכל	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
205,838	186,023	19,815	249,163	229,027	20,136	בשנה הראשונה
250,832	230,765	20,067	289,507	268,606	20,901	בשנה השנייה
287,702	266,849	20,853	269,261	249,050	20,211	בשנה השלישית
263,525	243,619	19,906	314,096	278,213	35,883	בשנה הרביעית
302,665	268,178	34,487	310,632	266,586	44,046	בשנה החמישית
493,616	416,984	76,632	440,195	364,640	75,555	מעל 5 שנים ועד 7 שנים
512,052	432,843	79,209	480,458	428,201	52,257	מעל 7 שנים ועד 10 שנים
471,707	451,023	20,684	475,850	433,708	42,142	מעל 10 שנים ועד 15 שנים
50,403	44,954	5,449	77,163	67,491	9,672	מעל 15 שנים (עד שנת 2039)
<u>2,838,340</u>	<u>2,541,238</u>	<u>297,102</u>	<u>2,906,325</u>	<u>2,585,522</u>	<u>320,803</u>	

באור 8: - ניירות ערך שאינם סחירים (המשך)

ב. אגרוב חוב שאינן סחירות (המשך)

2. תקופה ממוצעת לפדיון ותשואה ממוצעת

ליום 31 בדצמבר 2009			ליום 31 בדצמבר 2010		
סך הכל	עמיתי		סך הכל	עמיתי	
	עמיתים ותיקים	תקופת הביניים		עמיתים ותיקים	תקופת הביניים
6.08	6.08	6.03	5.09	5.07	5.26
2.53	2.53	-	1.48	1.48	-
2.88	2.89	2.80	2.24	2.30	2.24
-	-	-	49.77	49.77	-

התקופה הממוצעת לפדיון (שנים)

צמוד מדד

צמוד מט"ח

התשואה הממוצעת לפדיון (אחוזים)

צמוד מדד

צמוד מט"ח

ג. מניות וניירות ערך אחרים

ליום 31 בדצמבר 2009			ליום 31 בדצמבר 2010		
סך הכל	עמיתי		סך הכל	עמיתי	
	עמיתים ותיקים	תקופת הביניים		עמיתים ותיקים	תקופת הביניים
אלפי ש"ח					
49,102	45,302	3,800	82,749	78,814	3,935
-	-	-	893	588	305
17,066	15,075	1,991	-	-	-
-	-	-	12,360	9,993	2,367
<u>66,168</u>	<u>60,377</u>	<u>5,791</u>	<u>96,002</u>	<u>89,395</u>	<u>6,607</u>

קרנות השקעה

(ראה באור 20 להלן)

חוזים עתידיים

תעודות חוב מסחריות

מוצרים מובנים

באור 9: - ניירות ערך סחירים

א. להלן ההרכב

ליום 31 בדצמבר 2009			ליום 31 בדצמבר 2010		
סך הכל	עמיתי		סך הכל	עמיתי	
	עמיתים ותיקים	תקופת הביניים		עמיתים ותיקים	תקופת הביניים
אלפי ש"ח					
432,567	376,194	56,373	657,743	583,971	73,772
963,364	835,949	127,415	1,064,164	936,036	128,128
1,395,931	1,212,143	183,788	1,721,907	1,520,007	201,900
375,301	310,661	64,640	488,550	354,380	134,170
<u>1,771,232</u>	<u>1,522,804</u>	<u>248,428</u>	<u>2,210,457</u>	<u>1,874,387</u>	<u>336,070</u>

אגרות חוב ממשלתיות
(ראה ב' להלן)
אגרות חוב אחרות
(ראה ב' להלן)

מניות, תעודות סל וניירות ערך
אחרים (ראה ג' להלן)

ב. אגרות חוב ממשלתיות ואחרות

1. התפלגות לפי מועדי הפדיון שלאחר תאריך המאזן

ליום 31 בדצמבר 2009			ליום 31 בדצמבר 2010		
סך הכל	עמיתי		סך הכל	עמיתי	
	עמיתים ותיקים	תקופת הביניים		עמיתים ותיקים	תקופת הביניים
אלפי ש"ח					
122,230	98,720	23,510	84,227	79,003	5,224
73,953	64,397	9,556	99,163	92,523	6,640
77,811	64,764	13,047	65,022	56,837	8,185
149,292	132,270	17,022	89,855	79,528	10,327
174,424	147,754	26,670	72,616	64,185	8,431
246,029	217,485	28,544	316,991	285,624	31,367
215,319	185,693	29,626	319,110	281,037	38,073
150,670	135,471	15,199	233,365	209,359	24,006
186,203	165,589	20,614	441,558	371,911	69,647
<u>1,395,931</u>	<u>1,212,143</u>	<u>183,788</u>	<u>1,721,907</u>	<u>1,520,007</u>	<u>201,900</u>

בשנה הראשונה
בשנה השניה
בשנה השלישית
בשנה הרביעית
בשנה החמישית
מעל 5 שנים ועד 7 שנים
מעל 7 שנים ועד 10 שנים
מעל 10 שנים ועד 15 שנים
מעל 15 שנים

באור 9: - ניירות ערך סחירים (המשך)

ב. אגרות חוב ממשלתיות ואחרות (המשך)

2. תקופה ממוצעת לפדיון ותשואה ממוצעת

ליום 31 בדצמבר 2009			ליום 31 בדצמבר 2010		
סך הכל	עמיתי		סך הכל	עמיתי	
	עמיתים ותיקים	תקופת הביניים		עמיתים ותיקים	תקופת הביניים
4.06	4.12	3.72	2.45	2.47	1.46
13.27	13.76	10.02	9.22	9.11	9.85
3.96	3.90	4.36	5.01	4.95	5.48
3.90	3.94	3.63	3.76	3.76	4.42
4.39	4.34	4.74	3.31	3.20	4.14
2.92	2.88	3.15	8.08	8.09	7.99

התקופה הממוצעת לפדיון (שנים)

לא צמוד

צמוד מדד

צמוד מט"ח

תשואה ממוצעת לפדיון (אחוזים)

לא צמוד

צמוד מדד

צמוד מט"ח

ג. מניות וניירות ערך אחרים

ליום 31 בדצמבר 2009			ליום 31 בדצמבר 2010		
סך הכל	עמיתי		סך הכל	עמיתי	
	עמיתים ותיקים	תקופת הביניים		עמיתים ותיקים	תקופת הביניים
126,166	110,173	15,993	224,453	171,842	52,611
247,687	199,923	47,764	253,691	182,397	71,294
-	-	-	10,088	-	10,088
180	104	76	-	-	-
1,268	461	807	318	141	177
<u>375,301</u>	<u>310,661</u>	<u>64,640</u>	<u>488,550</u>	<u>354,380</u>	<u>134,170</u>

מניות סחירות

תעודות סל

קרנות נאמנות

אופציות

מוצרים מובנים

באור 10: - פקדונות והלוואות

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר 2009			ליום 31 בדצמבר 2010			
סך הכל	עמיתי		סך הכל	עמיתי		
	עמיתים ותיקים	תקופת הביניים		עמיתים ותיקים	תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
68,151	56,408	11,743	225,297	202,647	22,650	פקדונות בבנקים צמודים למודד
-	-	-	8,387	6,676	1,711	הלוואות לאחרים
<u>68,151</u>	<u>56,408</u>	<u>11,743</u>	<u>233,684</u>	<u>209,323</u>	<u>24,361</u>	

ב. התפלגות לפי מועדי הפדיון שלאחר תאריך המאזן

ליום 31 בדצמבר 2009			ליום 31 בדצמבר 2010			
סך הכל	עמיתי		סך הכל	עמיתי		
	עמיתים ותיקים	תקופת הביניים		עמיתים ותיקים	תקופת הביניים	
אלפי ש"ח						
4,656	4,563	93	4,952	4,422	530	בשנה הראשונה
2,617	2,506	111	4,347	3,806	541	בשנה השניה
1,924	1,813	111	5,880	4,858	1,022	בשנה השלישית
1,990	1,872	118	2,036	1,897	139	בשנה הרביעית
1,938	1,813	125	1,984	1,835	149	בשנה החמישית
2,580	2,308	272	5,143	1,288	3,855	מעל 5 שנים ועד 7 שנים
41,542	32,810	8,732	43,164	37,190	5,974	מעל 7 שנים ועד 10 שנים
4,761	3,809	952	160,458	149,451	11,007	מעל 10 שנים ועד 15 שנים
6,143	4,914	1,229	5,720	4,576	1,144	מעל 15 שנים
<u>68,151</u>	<u>56,408</u>	<u>11,743</u>	<u>233,684</u>	<u>209,323</u>	<u>24,361</u>	

ג. תקופה ממוצעת לפדיון ותשואה ממוצעת

ליום 31 בדצמבר 2009			ליום 31 בדצמבר 2010			
סך הכל	עמיתי		סך הכל	עמיתי		
	עמיתים ותיקים	תקופת הביניים		עמיתים ותיקים	תקופת הביניים	
8.42	8.21	9.47	9.69	9.84	8.37	התקופה הממוצעת לפדיון (שנים) צמוד מדד
3.36	3.34	3.44	3.17	3.18	3.00	התשואה הממוצעת לפדיון (אחוזים) צמוד מדד

באור 11: - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר	
2009	2010
אלפי ש"ח	
2,415	2,403
307	561
63	309
932	60
32	28
2	2
<u>3,751</u>	<u>3,363</u>

ההרכב:
 זכאים בגין תשלומי פנסיה ופדיונות
 קרנות חדשות
 מוסדות
 חברה מנהלת
 מעסיקים ועמיתים
 אחרים
סך הכל זכאים ויתרות זכות

באור 12: - התחייבויות פנסיוניות

א. להלן התנועה בעודף (גירעון) אקטוארי:

ליום 31 בדצמבר	
2009 (*)	2010
אלפי ש"ח	
(1,280,254)	354,121
1,097,773	(347,183)
(41,681)	(506,180)
147,627	(220,131)
430,656	343,555
<u>354,121</u>	<u>(375,818)</u>

ההרכב:
 עודף (גירעון) אקטוארי לתחילת השנה
 חלוקת (עודף) גירעון אקטוארי לתחילת השנה בגין זכויות צבורות
 השפעת השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב ההתחייבויות לתאריך
 המאזן לעומת ההנחות ששימשו לחישוב אשתקד (ראה 1 להלן)
 עודף (גירעון) בגין דמי גמולים עתידיים עקב שינוי בעקום הריבית
 השפעות שוטפות, נטו (ראה 2 להלן)
 עודף (גירעון) אקטוארי לסוף השנה

(* הוצג מחדש, ראה באור 12).

באור 12: - התחייבויות פנסיוניות (המשך)

1. פירוט השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב ההתחייבויות הפנסיוניות לתאריך המאזן לעומת ההנחות ששימשו לחישוב שנה קודמת:

ליום 31 בדצמבר		
2009	2010	
אלפי ש"ח		
(69,421)	(489,633)	שינוי בעקום הריבית
27,740	(16,547)	שינוי בתקנון ובהסכמים
<u>(41,681)</u>	<u>(506,180)</u>	

2. פירוט השפעת השינויים שחלו בהנחות לעומת ההנחות בשנה הקודמת:

ליום 31 בדצמבר		
2009	2010	
אלפי ש"ח		
(459)	10,429	מקרי מוות בפועל גבוה מהצפוי
428,966	332,270	תשואה בפועל גבוהה מהתשואה החזויה
2,149	856	אחרות
<u>430,656</u>	<u>343,555</u>	סך הכל השפעות שוטפות

3. אקטוארית הקרבן ציינה בחוות דעתה שהמאזן האקטוארי נערך על-פי ההנחות לחישוב ההתחייבויות הפנסיוניות שנקבעו על ידי אגף שוק ההון (להלן - הנחות האוצר). מרבית ההנחות ששימשו בעריכת המאזן הינן הנחות "מוכתבות" על ידי האוצר שאינן מבוססות על שיקול דעת אקטוארי המותאם לאופי הקרבן. ההנחות שאינן "מוכתבות" על ידי האוצר הן הנחה לשיעור עליית השכר והנחה לשיעור העזיבות. הנחות אלו מפורטות בנספח ג' במאזן האקטוארי ואושרו על ידי אגף שוק ההון. לפיכך, ההתחייבויות האקטואריות המוצגות במאזן מהוות הערכה על בסיס מחקרים על אוכלוסיית הקרבן והנחות אוצר שרק עם הזמן ניתן יהיה להעריך את מידת התאמתה.

באור 13: - סיוע מממשלתי ישיר

להלן החלוקה של הסיוע הממשלתי הישיר:

ליום 31 בדצמבר		
2009	2010	
אלפי ש"ח		
1,352,039	1,614,916	(א) הערך הנוכחי של הכנסות עתידיות צפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרון
159,475	353,730	(ב) הערך הנוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג ערד שהקרון צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן
<u>1,511,514</u>	<u>1,968,646</u>	

חישוב הסיוע הממשלתי הישיר נערך בהתאם להנחיות חוזר פנסיה מספר 3-3-2006 מיום 8 במרס, 2006, כמפורט להלן:

- א. הסיוע הממשלתי הישיר אשר צפוי להיות משולם לקרון מחושב בהתאם לכללים שנקבעו בנוהל להעברת סיוע כספי לקרנות הפנסיה הותיקות המאוזנות מיום 15 בדצמבר, 2004. הערך הנוכחי של סיוע זה מחושב באמצעות תחזית תזרים מזומנים בהתאם להנחות על תשואת הקרון הצפויה בכל שנה והכל לפי ההנחיות שנקבעו בחוזר.
- ב. הערך הנוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג ערד שהקרון צפויה לרכוש בעתיד מחושב בגובה ההפרש בין העודף או הגרעון האקטוארי המחושב כאשר ערך אג"ח מסוג ערד משוערכות לפי שווי מותאם לעומת שיערוכם לפי שווי הוגן.

באור 14: - הכנסות (הפסדים) מהשקעות

לשנה שהסתיימה ביום 31 לדצמבר	
2009	2010
אלפי ש"ח	
209,914	119,444
231,946	131,124
(1,282)	11,271
<u>440,578</u>	<u>261,839</u>
17,176	53,991
197,793	117,621
136,097	53,170
<u>351,066</u>	<u>224,782</u>
10,074	18,839
<u>801,718</u>	<u>505,460</u>

בניירות ערך שאינם סחירים

אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב אחרות
מניות וניירות ערך אחרים

בניירות ערך סחירים

אגרות חוב ממשלתיות
אגרות חוב אחרות
מניות וניירות ערך אחרים

בפקדונות בבנקים והלוואות לאחרים

באור 15: - ניהול סיכונים פיננסיים

כללי

הקרבן חשופה בפעילותה לסיכונים הבאים הנובעים משימוש במכשירים פיננסיים:

סיכון אשראי
סיכון נזילות
סיכון שוק
סיכונים ביטוחיים
סיכונים תפעוליים

בביאור זה ניתן מידע בדבר החשיפה של הקרבן לכל אחד מהסיכונים שלעיל, מדיניות ותהליכים לגבי מדידה וניהול של הסיכון. גילוי כמותי נוסף נכלל לאורך כל דוחות כספיים אלה.

מדיניות ניהול הסיכונים בקרבן מבוססת בעיקרה על הוראות הממונה ומדיניות הדירקטוריון וועדת ההשקעות. לקרבן מנהלת סיכונים כמתחייב מחוק הפיקוח על הביטוח. מנהלת הסיכונים מדווחת תקופתית לדירקטוריון החברה המנהלת בדבר זיהוי והערכת הסיכונים הביטוחיים והפיננסיים המהותיים לחוסן של הקרבנות ושל החברה המנהלת, זכויותיהם של העמיתים והערכת המדיניות, התהליכים והבקורות המתאימים לסיכונים. כמו כן הדירקטוריון אישר מדיניות חשיפה לסיכונים ההשקעה ולסיכונים האשראי ומדיניות סיכונים. הדירקטוריון וועדת ההשקעות מפקחים על עמידה במדיניות שנקבעה באמצעות דיווחים המוגשים להם. הקרבן עוקבת אחר התפתחויות בתחומי הסיכון שהיא חשופה אליהם, מעדכנת רבעונית את הערכת הסיכונים והבקורות ופועלת להגבלת הסיכונים בהתאם להחלטות הדירקטוריון וועדת ההשקעות ולשיפור הבקורות.

באור 15: - ניהול סיכונים פיננסיים (המשך)

סיכון אשראי

סיכון לאי עמידת צד שלישי בהתחייבויותיו. סיכוני אשראי יכולים לבוא לידי ביטוי בדרכים שונות כגון אי עמידה במועדי החזר, היעדר יכולת פירעון, מימוש ביטחונות בערך פחות מהמוערך, ירידת ערך כתוצאה משינוי בדירוג אשראי וכו'.

הקרבן מעמידה אשראי לצדדים שלישיים בעיקר במסגרת פעילות ההשקעה שלה. האשראי יכול להינתן בדרכים שונות ביניהן פיקדונות בנקאיים, השקעה באגרות חוב, מתן הלוואות וכו'. בנוסף, הקרבן עשויה להיות חשופה לסיכוני אשראי של צדדים נגדיים לחוזים פיננסיים כגון נגזרים. בגין החזקותיה בנכסי החוב, חשופה הקרבן לירידה בשווי הנכסים כתוצאה מפגיעה באינתנות הפיננסית של החייב ואף כתוצאה מעליה במרווחי האשראי בשוק.

בניהול ההשקעות, הקרבן פועלת ע"פ מדיניות האשראי שאישר הדירקטוריון, נמנעת מריכוזיות יתר של חשיפה לצד נגדי ולקבוצה של צדדים נגדיים, ומשקיעה בעיקר בנכסי חוב בעלי דירוגים גבוהים, בארץ ובח"ל. כמו כן, הקרבן מבצעת הערכה שוטפת של סיכוני האשראי בתיקי הנכסים שלה ופועלת במטרה להגבילם לרמות שנקבעו על ידה. הקרבן מקיימת הליך של איתור חובות בהם ישנו חשש להתפתחויות שליליות ולגביהם מתבצע הליך של הערכת הסיכון של מצב החוב, בדיקת הצורך בהתאמת השווי, בדיקת אפשרויות הפעולה העומדות בפני הקרבן ונקיטת פעולות לקידום השגת הסדרים על בסיס בדיקה כלכלית ומשפטית מוקדמת וזאת לצורך מיקסום הערך הניתן להשבה.

סיכון נזילות

סיכון הנובע מאי הוודאות שקיימת לגבי עיתוי תשלומים מחד וזמינות מקורות מאידך. צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי בתנאי לחץ ומכירתם במחירים הנמוכים ממחירי השוק. צורך כזה עלול להיווצר בנסיבות מסוימות כתוצאה מעזיבת עמיתים. הקרבן עוקבת אחר דפוסי ההפקדה והמשיכה ובוחנת את צרכי הנזילות לצורך קביעת רמת הנזילות הנדרשת בתיק ההשקעות.

סיכונים שוק

סיכון שוק הוא הסיכון ששינויים במחירי שוק, כגון שערי חליפין של מטבע חוץ, מדד המחירים לצרכן, שיעורי ריבית ומחירים של מכשירים הוניים, ישפיעו על הכנסות הקרבן או על ערך החזקותיה במכשירים פיננסיים. מטרת ניהול סיכוני השוק הינה לנהל ולפקח על החשיפה לסיכוני שוק במסגרת פרמטרים מקובלים, תוך כדי מיקסום התשואה. הכספים המגבים את ההתחייבויות האקטואריות של הקרנות מושקעים בנכסים שונים, בכפוף להוראות הדין. אי התאמה במח"מ, בעיתוי תזרימי מזומנים, בבסיס ההצמדה, או במטבע, עשויה לחשוף את הקרבן לסיכון. בהתחשב במח"מ הארוך של ההתחייבויות בקרבן ובהיעדר נכסי השקעה מתאימים בעלי מח"מ דומה, לא ניתן להביא להתאמה מלאה.

עם זאת, נכסי הקרבן מנוהלים בשים לב לאופי ההתחייבויות, ומתוך מגמה להשיג תשואה הולמת על הנכסים תוך שמירה על פיזור בתיק ועל רמת סיכון סבירה.

סיכון ריבית – מח"מ שונה להתחייבויות של הקרבן ולנכסיה, יבוא לידי ביטוי ברגישות שונה לשינויים בריביות על פני עקום התשואות. היות ומח"מ התחייבויות הקרבן ארוך ממח"מ נכסיה, ומאחר שלא כל נכסי הקרבן רגישים לריבית, השפעת השינויים בעקום התשואות תהיה משמעותית יותר בצד ההתחייבויות לעומת צד הנכסים. בפרט, ירידה בריבית עלולה להביא לפגיעה בזכויות העמיתים מאחר שהיא צפויה לגרום לעליה בהתחייבויות האקטואריות מבלי שתביא לעליה מקבילה בערך הנכסים.

סיכון מטבע - חלק מנכסי הקרבן הינו במט"ח ולפיכך חשוף לשינויי שער החליפין הריאלי מול השקל. הקרבן מגדרת חלק מסיכון המט"ח הנובע מהשקעותיה אלה.

סיכון אינפלציה – מאחר וחלק מנכסי הקרבן אינם צמודים למדד, עליה בשיעור האינפלציה עלולה לפגוע בשמירה על הערך הריאלי של הצבירה לעמיתים ושל הגימלה לפנסיונרים.

סיכונים שוק אחרים – הסיכון להפסד בגין שינוי במחירי נכסים כגון מניות. מרבית נכסי הקרבן מושקעים בנכסים בשוק הישראלי ולכן חשיפתה לשינויים בשוק זה גבוהה וחשיפתה לשינויים בחו"ל נמוכה יותר.

מידת החשיפה לסיכונים השונים שונה בין הקרבן הותיקה לקרבן הרבעון, ע"פ הרכבו: בקרבן הותיקה פרופיל סיכון סולידי יותר, תוך חשיפה נמוכה יותר למניות, ומט"ח, ועם זאת קימת חשיפה גבוהה לסיכון ריבית. בקרבן הרבעון החשיפה למניות גבוהה יותר.

התממשות של סיכונים שוק, כאמור לעיל, עלולה להביא להתממשות סיכון תשואה אשר עלול לפגוע ביתרה הצבורה לזכות העמיתים וביכולתם של העמיתים להשיג את רמת החיים המתוכננת לתקופת פרישתם (ראה גם סעיף ב' להלן, סיכונים ביטוחיים).

בהתחשב במדיניות ההשקעות הכוללת ובמטרת הקרבן בהתייחס לאופק זמן ההשקעה ולהתאמת נכסים להתחייבויות, ובהתחשב בסיכונים המתוארים לעיל, קבעה ועדת ההשקעות של הקרבן הקצאת נכסים מפורטת וכן מסגרות פעילות, כללי השקעה, כללי פיזור וחשיפה, מדדי ייחוס וכללי דיווח ובקרה.

באור 15 :- ניהול סיכונים פיננסיים (המשך)

ועדת ההשקעות והדירקטוריון עוקבים אחר חשיפה לאפיקי השקעה שונים ותוצאות תרחישים, מבחני רגישות ומדדי סיכון נוספים, על מנת לוודא שהחשיפות לסיכונים שוק נאותות. דירקטוריון הקרבן, באמצעות ועדת הביקורת ובשילוב מבקר הפנים, בודק את התהליכים השונים בקרבן ויישום נהלי עבודה.

סיכונים ביטוחיים

שינויים בהנחות אקטואריות – שינויים בהנחות האקטואריות משפיעים על המחויבות האקטוארית, אך אין להם השפעה על נכסי הקרבן, כך שהם עלולים ליצור עודף התחייבויות על נכסים (גירעון אקטוארי). ההנחות העיקריות המשפיעות על חישוב המחויבות האקטוארית בקרבן, מלבד הריבית (ראה לעיל "סיכונים שוק") הן הנחות תמותה ותחלואה.

סיכונים תפעוליים

סיכונים תפעוליים מוגדרים כסיכון להפסד העלול להיגרם כתוצאה מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות המיכניות ומאירועים חיצוניים. הגדרת סיכונים תפעוליים רחבה באופייה והיא כוללת מגוון רחב של חשיפות ובכללן, טעויות אנוש, מעילות והונאות של עובדים ו/או סוכנים ו/או צדדים שלישיים אחרים ואירועים אחרים. חשיפת הקרבן נובעת מתהליכים הכוללים, בין היתר, את תהליכי ההשקעות, הרכש, השכר, גביה, תהליכים הקשורים בפעילות מול סוכני ביטוח ו/או יועצים/משווקים פנסיוניים, תשלום תביעות, פעולות ידניות, והתקשרויות עם ספקי שרות. לקרבן חשיפה גבוהה לכשלים אפשריים בתחום מערכות מידע ובתחום אבטחת המידע. וכן קיימת חשיפה לסיכונים תפעוליים עקב הצורך להיערך לדרישות רגולטוריות משתנות. הקרבן מפעילה תהליכי ניהול ובקרה בפעילותה המכוונים להפחתת חשיפתה לסיכונים אלה.

באור 16: - דמי ניהול לחברה מנהלת

א. הקרון מנוהלת על ידי החברה המנהלת אשר על-פי ההסכם היא המנהלת הבלעדית של עסקי הקרון תמורת דמי ניהול שנתיים בשעורים המפורטים להלן:

1. בגין עמיתים שהצטרפו לקרון עד ליום 31 בדצמבר, 1994:

פנסיה מקיפה	פנסית זיקנה (יסוד)	סכום המורכב משלושת אלה:
שיעור שלא יעלה על 3%	שיעור שלא יעלה על 4%	מהתשלומים לקרון (דמי גמולים)
שיעור שלא יעלה על 2%	שיעור שלא יעלה על 4%	מהתשלומים של הקרון לעמיתיה
שיעור שלא יעלה על 0.5%	-	מיתרת הנכסים בקרון

2. בגין עמיתים שהצטרפו לקרון בתקופה ינואר עד מרס, 1995:

פנסיה מקיפה	פנסית זיקנה (יסוד)	סכום המורכב משני אלה:
שיעור שלא יעלה על 6%	שיעור שלא יעלה על 4%	מהתשלומים לקרון (דמי גמולים)
שיעור שלא יעלה על 2%	שיעור שלא יעלה על 4%	מהתשלומים של הקרון לעמיתיה

ב. להלן הרכב דמי הניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2009	2010
אלפי ש"ח	
11,789	13,139
15,445	17,863
(4,079)	(1,299)
23,155	29,703

הוצאות דמי ניהול מהפקדות ומתשלומים
הוצאות דמי ניהול מצבירה
החזר דמי ניהול מהחברה המנהלת

באור 17: - פרטים על עסקאות עם צדדים קשורים

ליום 31 בדצמבר	
2009	2010
אלפי ש"ח	
932	60
307	561

א. בסעיפי המאזן נכללה היתרה כדלקמן:
 התחייבויות שוטפות:
 זכאים ויתרות זכות - חברה מנהלת

- הקרנות החדשות

לשנה שהסתיימה ביום 31 לדצמבר	
2009	2010
אלפי ש"ח	
23,155	29,703

ב. הוצאות
 דמי ניהול לחברה המנהלת

באור 18: - מסים על ההכנסה

קרן הפנסיה אושרה לצרכי מס כקופת גמל. תוקף האישור עד ליום 31 בדצמבר 2011 והוא מוארך מידי שנה לשנה נוספת. בהתאם לכך, הכנסתה פטורה ממסים (בכפוף להתניות מסויימות בהן עמדה הקרן).

באור 19: - תשואת הקרן

תשואה נומינלית שנתית ברוטו כוללת למבוטחים
%
10.31
20.42
(2.96)

תשואה לשנת 2010
 תשואה לשנת 2009
 תשואה לשנת 2008

באור 20: - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. חוק הגנת השכר התשי"ח - 1958, מטיל על הקרון התחייבות כלפי העובדים אם מעסיק פיגר בתשלומיו, אלא אם נקטה הקרון בכל ההליכים הקבועים בחוק.

ב. התקשרויות :

הקרון התחייבה להשקעה כוללת בקרנות השקעה ובקרנות הון סיכון בסך 169,230 אלפי ₪. סכומי ההשקעה מועברים בחלקים, בהתאם לדרישותיהן של הקרנות. סכומי ההשקעה שטרם נדרשו מסתכמים לתאריך המאזן בסך של 84,485 אלפי ₪.

באור 21: - אירועים מהותיים לאחר תאריך המאזן

השווי ההוגן של אגרות חוב קונצרניות בלתי סחירות, שטרי הון בלתי סחירים, פקדונות והלוואות (להלן - נכסי חוב לא סחירים) נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לני"ע בתל אביב בתוספת פרמיה בגין אי סחירות. שיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי סיכון שונים.

ביום 24 בפברואר, 2011 פרסם משרד האוצר הודעה לעיתונות לפיה זכתה קבוצת "מרווח הוגן" במכרז להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים. החל מיום 20 במרס, 2011 (להלן - יום המעבר) תספק קבוצת מרווח הוגן ציטוטי מחירים ושערי ריבית היוון לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים (להלן - המודל החדש). מאותו מועד תפסיק חברת שערי ריבית לספק ציטוטים אלו לגופים המוסדיים. המודל החדש בעיקרו אינו מתבסס על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפידיון של נכסי החוב וקביעת מיקום הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמית הסיכון הניגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. המודל החדש מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון.

לדעת הקרון המודל החדש עונה לדרישות הממונה ולכללים החשבונאיים בנושא מדידת שווי הוגן של נכסים פיננסיים. המעבר למודל החדש עתיד להיות מיושם כשינוי אומדן. לא צפויה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים כתוצאה מיישום המודל החדש לראשונה ביום המעבר.
